
**Обединена Българска Банка
България: Макроикономически преглед
Март 2022 г.**

Дирекция „Главен икономист“

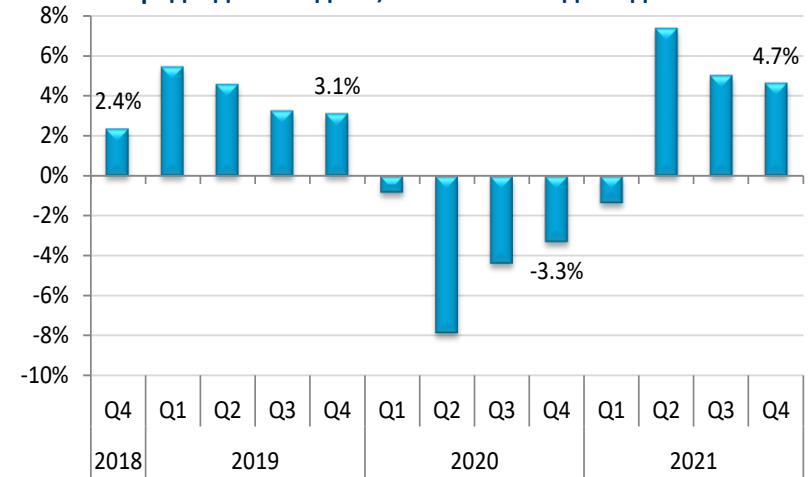
- **Руската инвазия в Украйна постави глобалната икономика на ръба и генерира важни икономически и финансови последици.**
- **Отразявайки критичната роля на Русия като доставчик на глобален (и особено европейски) петрол и газ, цените на петрола достигнаха многогодишни върхове, докато европейските цени на газа достигнаха рекордни нива.** Предполагаме, че цените на петрола ще останат повишени през първата половина на годината от 115 USD/BBL. Тъй като Русия и Украйна са важни износители на редица стоки и селскостопански продукти, цените на неенергийните стоки също се покачиха с безпрецедентни темпове от избухването на войната (например алуминий, никел, паладий, както и пшеница и царевица).
- **Силно нарастващите цени на енергията, суровините и храните генерират нови (силни) инфлационни импулси за глобалната икономика, които допринасят за вече изключително високата динамика на инфлацията в САЩ и еврозоната.** Вследствие на това е вероятно инфлацията да се увеличи още повече в краткосрочен план, а настоящият режим на висока инфлация ще продължи и през 2022 г.
- **Отрицателните сътресения в търсенето и доверието водят не само до по-висока инфлация, но и до значително понижение в краткосрочните перспективи за растеж, особено в Европа.** По-устойчивата инфлация вероятно ще подкопае значително покупателната способност на домакинствата, докато нарастващата несигурност може да намали доверието на потребителите и инвеститорите. Тези промени биха намалили съвкупното търсене чрез по-ниско потребление и инвестиции, особено в случай на продължителен конфликт. Като такъв, нашият сценарий предполага значително понижаване на икономическия растеж.
- **Home markets, силно зависими от вноса на енергия от Русия, са значително изложени на нарастваща инфлация и натиск за намаляване на растежа.** Home markets остават силно зависими от руския внос на енергия, особено газ и петрол. Ние значително увеличихме прогнозите за инфлацията на повечето Home markets и понижихме перспективите за растеж за следващите тримесечия.

България – растеж на БВП

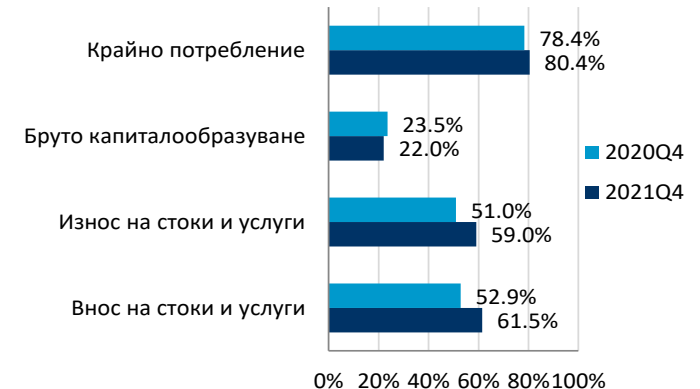
Българската икономика отбеляза ръст от 4,7% на годишна база през четвъртото тримесечие на 2021 г., по-високо от първоначалните оценки за увеличение от 4,5%, но по-малко от ревизирано нагоре увеличение от 5% през предходното тримесечие. Крайното потребление нарасна 7,4% спрямо 7% през третото тримесечие на 2021 г. Бруто образуването на основен капитал продължи да намалява -4,6% срещу -1,5%. На тримесечна база БВП на България нарасна с 1%. Като се има предвид цялата 2021 г., БВП на България се е увеличил с 4,2% на годишна база.

Прогнозата за годишния ръст на реалния БВП за 2022 г. е 2,5%. Основната причина е влиянието на по-високите цени на енергията, суровините и храните върху разполагаемия доход на домакинствата, а оттам и ръста на потреблението. Разрушителната енергийна инфлация също причинява шок в предлагането - много фирми са застрашени от закриване поради високите цени на електроенергията, газа и петрола. Също така войната има отрицателно въздействие върху потребителското и бизнес доверие и в по-малка степен влияе върху преките търговски канали.

Ръст на БВП спрямо съответното тримесечие на предходната година, сезонно изгладени данни

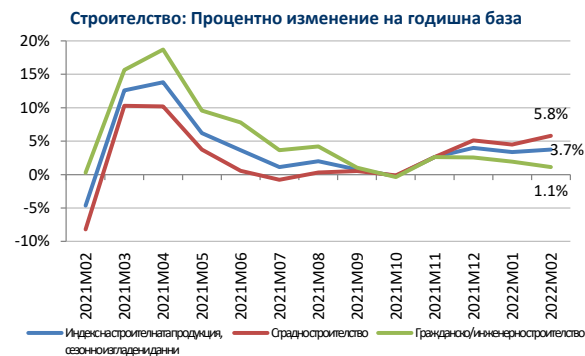
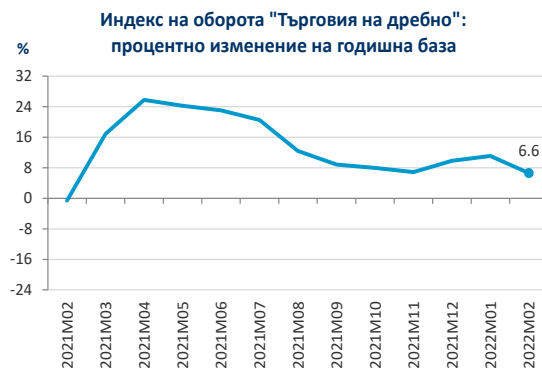
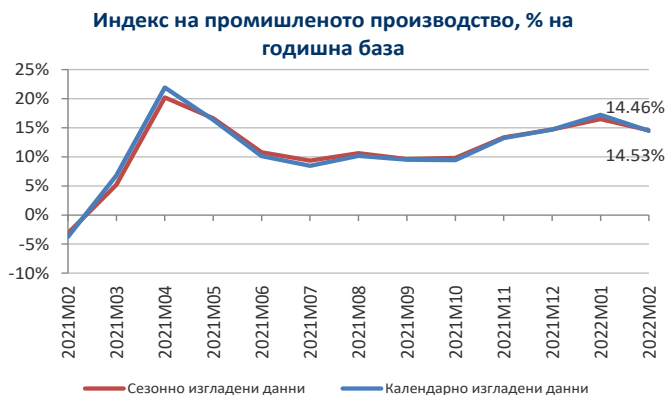
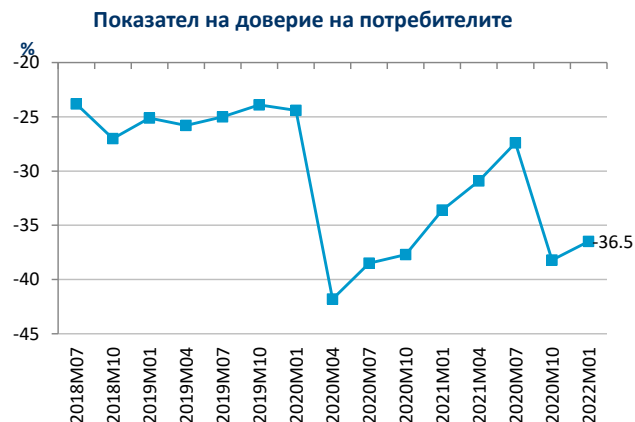
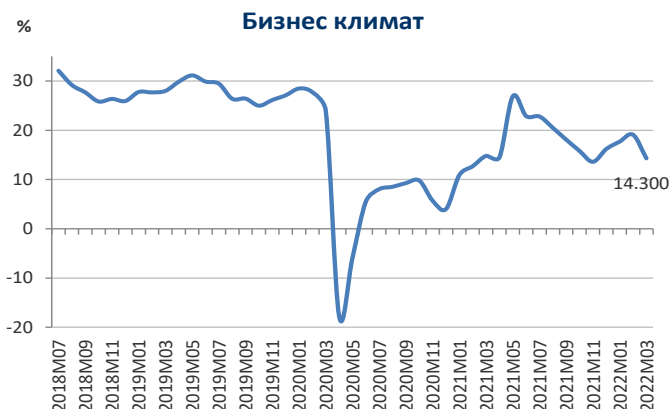

БВП по елементи на крайно използване през четвърто тримесечие на 2020 и 2021 г.

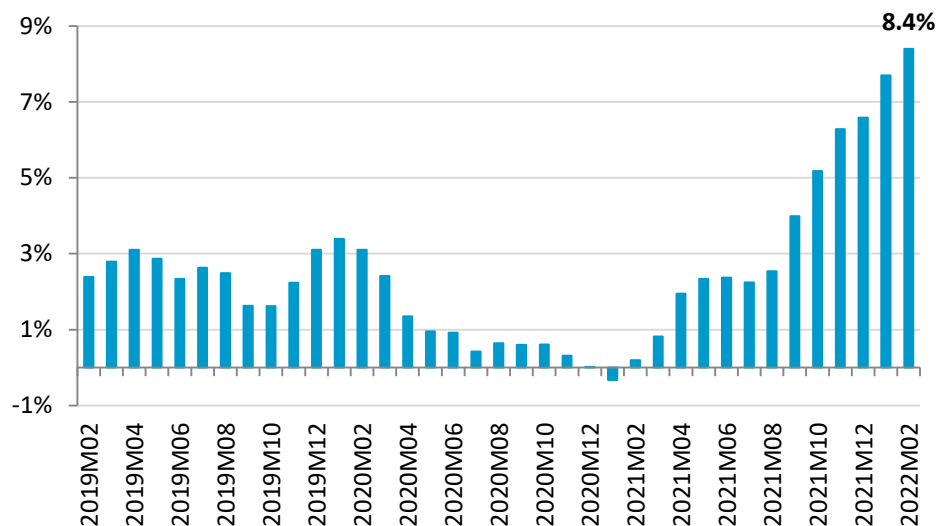
България: Основни краткосрочни показатели

Повечето от високочестотните индикатори се понижават в края на февруари. **Показателят за бизнес климата също се понижи значително в края на март.** Поради разрушителната инфлация на суровините и несигурността в икономическите настроения, причинени от руско-украинската война, **текущата ни прогноза е за растеж от 2,5% за 2022 г., 3% за 2023 г. и 3,5% за 2023 г.**

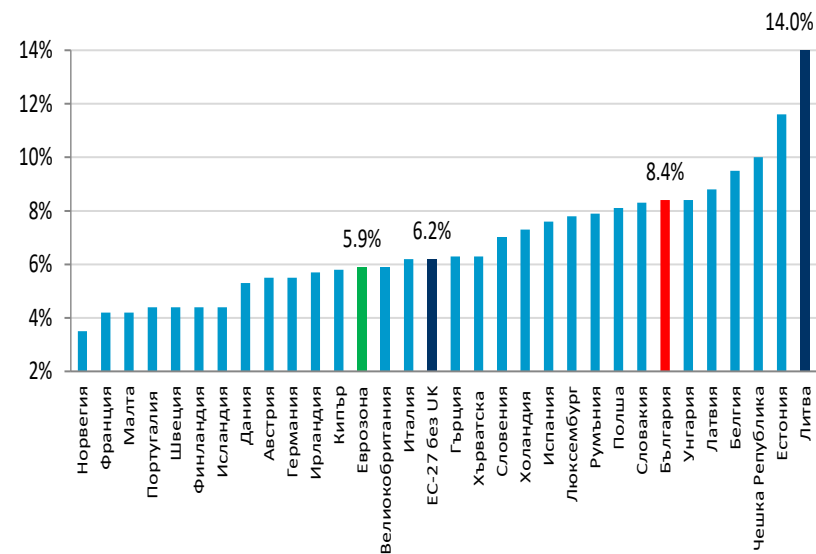

Нашата нова перспектива за цените на суровините предвижда значително по-високи цени през 2022 г. Наличието на догонваща инфлация поради традиционно по-ниските доходи и нива на цените в България в сравнение с еврозоната ще улесни инфлационното ускорение. **Текущата ни прогноза е за значително увеличение на инфлацията от 11,1% средногодишна инфлация за 2022 г., 5,3% за 2023 г. и 3% за 2023 г.** Предполагаме, че пикът на инфлацията ще бъде през следващите месеци през първата половина на годината, когато ще наблюдаваме двуцифрени стойности. Прогнозата ни за инфлацията в края на 2022 г. е 11% ИПЦ и 10% ХИПЦ.

Хармонизирана Инфлация

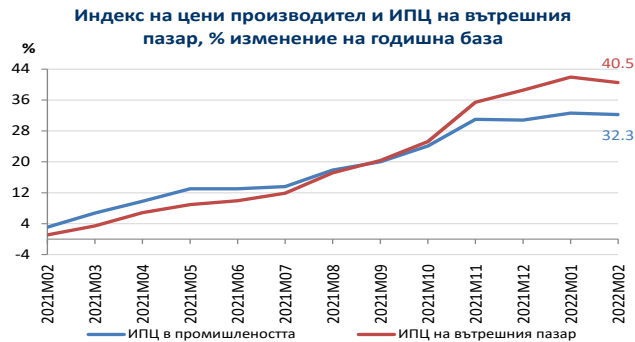
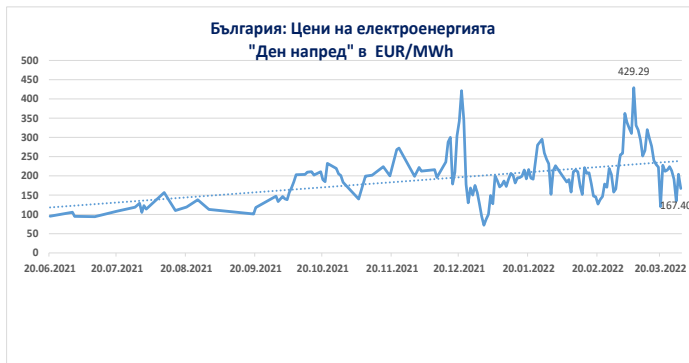
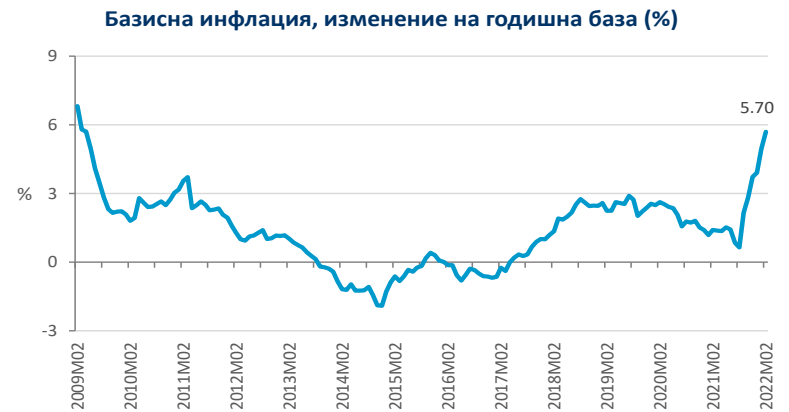

ЕС: Инфлация (% на годишна база) по страни - Февруари 2022г.

България – Инфлация (2)

И българският индекс на потребителските цени, и хармонизираната инфлация са с най-висок рекорд от ноември 2008 г. Базисната инфлация е значително по-ниска от общата инфлация (5,7% срещу 8,4%). Това отразява въздействието на високите цени на суровините и особено на цените на енергията. Въздействието на високата цена на суровините е увеличаване на цената на вложените материали. Голямото увеличение на индекса на цените на производител с 32% на годишна база е доказателство за това. Цената на електроенергията „Ден напред“ в Независимата българска енергийна борса (IBEX) достигна рекордно ниво от 429 евро/MWh на 08.03.2022 г. Ниските лихви по банковите депозити доведоха до увеличаване на търсенето на жилища и цените им.

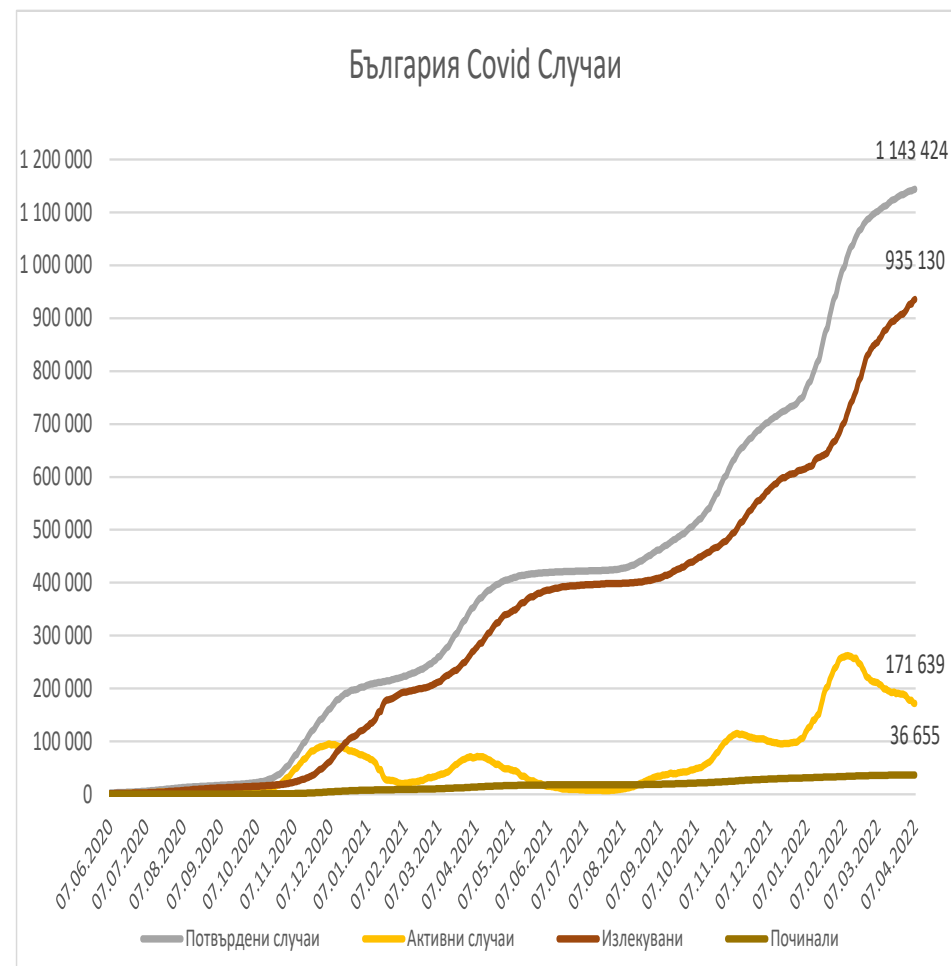

Статус на пандемията COVID-19 България

От средата на февруари пикът на петата вълна на коронавирусната пандемия започна да отминава. Активните случаи са 171 639 на 07 април 2022 г. - с 87 994 по-малко спрямо активните случаи от преди два месеца. Смъртността все още нараства, макар и с по-малки темпове 36 655 на 07 април 2022 г.

Процесът на ваксинация се забави. Използват се ваксини Pfizer, Moderna и Jansen. Напълно ваксинираните към 07 април 2022 г. са 30% от населението и 11% са с бустер. Част от българското население е скептично настроена към ваксините.

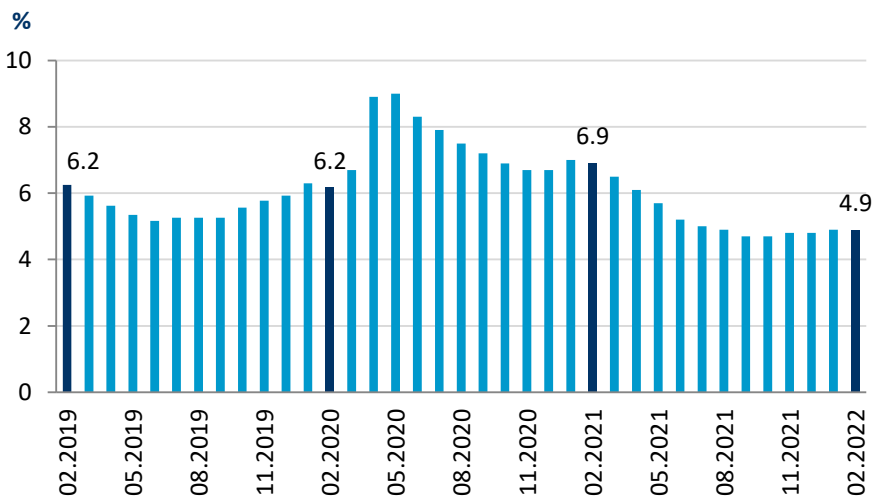
Противоепидемичните мерки, основани на изискването за предоставяне на зелен сертификат, се отменят от 20.03.2022 г. Извънредната епидемиологична обстановка е отменена от 1 април. На този етап не очакваме пандемията да бъде значителна пречка за икономическия растеж.

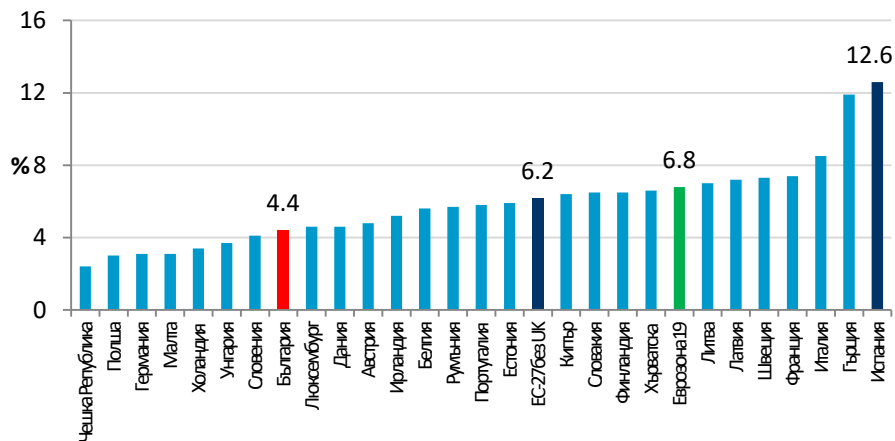
България: Пазар на труда

Според Агенцията по заетостта през февруари 2022 г. коефициентът на регистрирана безработица е 4,9%, което е поредното рекордно ниско равнище от началото на динамичния ред. През февруари хармонизираното ниво на безработица в България е 4,4% и е доста под средното за ЕС. Очакваме умерено увеличение на безработицата от 6% за тази година и 5% за следващата година.

Равнище на безработица: Агенция по заетостта

ЕС: Коефициент на безработица, сезонно изгладени данни, по страни към Февруари 2022.

Забележка:

Според дефиницията на НСИ, безработни са лицата на възраст 15 - 74 навършени години, които: 1) нямат работа през наблюдавания период; 2) активно търсят работа през период от четири седмици, вкл. наблюдаваната седмица, или вече са намерили работа, която очакват да започнат до три месеца след края на наблюдавания период; 3) имат възможност да започнат работа до две седмици след края на наблюдавания период. Оценката на НСИ се базира на извадково "Наблюдение на работната сила", при което на ротационен принцип се интервюират български домакинства. Наблюдението на работната сила се извършва върху двустепенна гнездова извадка, включваща около 19.6 хил. домакинства всяко тримесечие (около 0.65% от домакинствата в страната). Дефиницията за безработица на НСИ е съгласно Регламент на Европейската комисия (ЕК) № 1897/2000.

Агенция по заетостта счита за безработни само лица, които са се регистрирали в бюрата по труда.

Прогноза за България: Геополитическо напрежение

Войната в Украйна промени икономическата ситуация в България и света. България е силно зависима от вноса на енергия от Русия (75% от газа и 54% от петрола са от Русия) и е значително изложена на възходяща инфлация и натиск за намаляване на растежа.

Нашият текущ базов сценарий е подобен на макроикономическата пролетна прогноза на Министерството на финансите за 2022 г..

България	Оптимистичен сценарий					Основен сценарий					Песимистичен сценарий				
	2020	2021	2022	2023	2024	2020	2021	2022	2023	2024	2020	2021	2022	2023	2024
08 април, 2022 г.															
Ръст на БВП (%)	-4.3	4.5	3.5	4.1	3	-4.3	4.5	2.5	3	3.5	-4.3	4.5	-1	1.2	2
Хармонизирана инфлация (%)	1.2	2.8	6.6	3.8	2.3	1.2	2.8	11.1	5.3	3	1.2	2.8	15.5	9	3.4
Безработица (% в края на годината, дефиниция на Евростат)	6.3	4.9	4.3	4.2	4.3	6.3	4.9	6	5	4.8	6.3	4.9	8	7	6
Бюджетно салдо (% от БВП)	-3	-3	-4.1	0	0.5	-3	-3.0	-4.5	-2	-1.2	-3	-3	-6	-3.5	-1.7
Държавен дълг (% от БВП)	24.3	26.2	29.4	31	31	24.3	26.2	29.8	31	32	24.3	26.2	30.7	36	38
Салдо по текуща сметка (% от БВП)	0.4	-0.4	1	2	1	0.4	-0.4	-2	-1.5	-0.5	-0.4	-2	-2.5	-2	-1.5
Цени на жилища (% на годишно изменение, съществуващи и нови жилища, дефиниция на Евростат)	5.4	8.7	9.0	6.0	4.0	5.4	8.7	7.5	5	3.5	5.4	8.7	5.5	4.0	0.0
Източник: КВС, UBB															

БЪЛГАРИЯ: Реален растеж на БВП (%)	2021	2022	2023	2024
КВС /ОББ (Април 2022)	4.5	2.5	3	3.5
Световна банка (Април 2021)	4.2	2.6	4.3	3.7
ЕК (Февруари 2022)	4	3.7	3.9	n.a.
ОИСР (Декември 2021)	3.2	4.2	4.5	n.a.
МВФ (Февруари 2022)	4.5	4.4	4	3.6
МФ (Април 2022)	4.2	2.6	2.8	3.6
БНБ (Април 2022)	4.2	2.1	3.9	3.7
УникредитБулбанк (Март 2021)	4.2	1.4	3.5	n.a.

БЪЛГАРИЯ: Хармонизирана средногодишна инфлация (%)	2021	2022	2023	2024
КВС /ОББ (Април 2022)	2.8	11.1	5.3	3
Световна банка (Април 2021)	3.3	9.3	3.4	2
ЕК (Февруари 2022)	2.8	6.3	3.9	n.a.
ОИСР (Декември 2021)	3.0	4.8	2.3	n.a.
МВФ (Февруари 2022)	2.1	1.9	1.9	2
МФ (Април 2022)	2.8	10.4	5.1	2.7
БНБ (Април 2022)	6.6	9.6	3.9	3.1
УникредитБулбанк (Март 2021)	3.3	12.1	4.3	n.a.

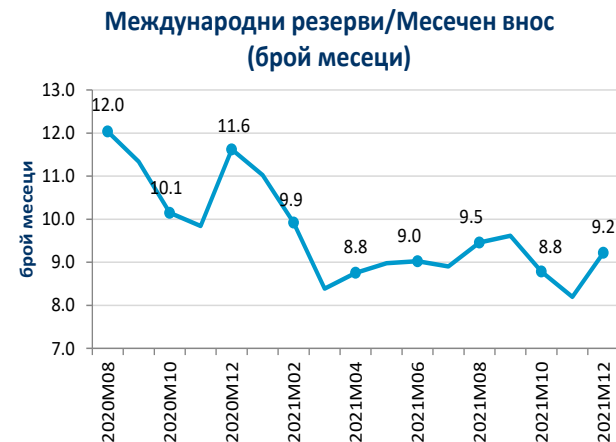
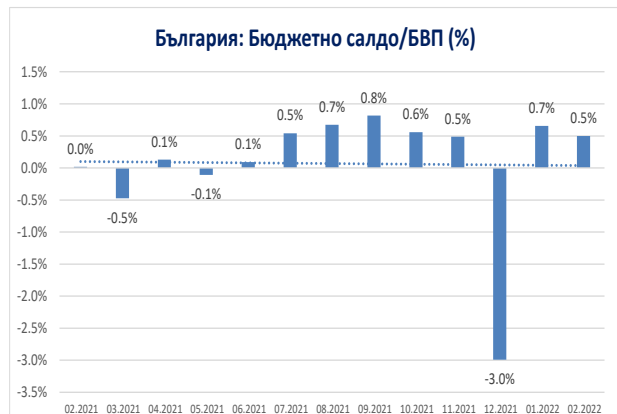
Текущата сметка на България е отрицателна за 2021 г. на стойност -0,4% от БВП. Нарастващите цени на вноса и намаляващият износ поради влошаване на конкурентоспособността намаляват текущата сметка на платежния баланс. Геополитическото напрежение вече доведе до спад на туристите в България. Възстановяването на този важен отрасъл е проблем.

Нашата текуща прогноза за текущата сметка е отрицателна -2% от БВП за 2022 г. и -1,5% за 2023 г. .

България: Показатели за устойчивост на Валутния борд

Валутния борд в България е стабилен

За контакти:
Петър Игнатиев, Главен анализатор
e-mail: Petar.Ignatiev@ubb.bg, tel.: +359 2811 2982

Отказ от права: Този документ е само за информация. Анализиранията цифрова информация е осигурена от надеждни, институционални източници като КВС, НСИ, МФ, БНБ, ОИСР, ЕЦБ, ЕК, ЕБВР, МВФ, СБ. Обединена Българска Банка (ОББ) приема официално прецизността и пълнотата на изготвените от тях данни. Нито степента, в която хипотезите, рисковете и прогнозите в този материал отразяват пазарните очаквания, нито техните реални шансове могат да бъдат гарантирани. Прогнозите са индикативни. Данните в тази публикация са от общ характер и е само за информационни цели. Тази публикация не следва да се използва като препоръка или предложение за закупуването или продажбата на никакви финансови инструменти и ценни книжа и не представлява предложение или проспект по смисъла на Закона за публично предлагане на ценни книжа, Закона за пазарите на финансови инструменти или други сходни регулаторни актове, включително чуждестранни. ОББ и КВС не носят отговорност за точността и пълнотата на тази информация. Повече информация по темите можете да получите при допълнително поискване.